

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Leto XXVII

april 1993

Številka 1/240

PIONIR + 5

Živimo v izjemno burnih časih, ko se nenehno in pospešeno pojavijo novi načini dela, drugačne metode razmišljanja, raznovrstne oblike angažiranja, kar vse usodno vpliva na naše življenje.

Vse se nekako preoblikuje in spreminja, kar se seveda odraža v tem, da se iščejo nova pota in smeri ne samo kako vse to preživeti, temveč tudi kako se razvijati.

Tudi naše podjetje Pionir je v primežu teh globalnih sprememb, ki se dogajajo po svetu in v veliki meri tudi v naši državi Sloveniji. Težko se je v teh kriznih gospodarskih razmerah znajti in uspevati. Reči pa moramo, da smo do sedaj nekako premoščali pomanjkanje investicij in splošnega upada ekonomske rasti in razvoja v Sloveniji. Menimo, da nam je pri tem precej pomagala naša jasna usmerjenost k splošnim in univerzalnim pravilom in vrednotam učinkovite in uspešne ekonomije in ekonomije. Vse to smo opredelili in tudi izvajali program organizacijskega razvoja, ki smo ga imenovali »Pionireka« in ga dokončali v letu 1992.

Vsem različnim priložnostim in grožnjam sedanjosti in prihodnosti pa se je pojavil še en nov, velik izziv in to je prehod v

tretje tisočletje. Samo še 84 mesecev in nekaj dni nas loči do tega trenutka, ki lahko predstavlja velik psihološki in motivacijski dejavnik v našem življenju in delu.

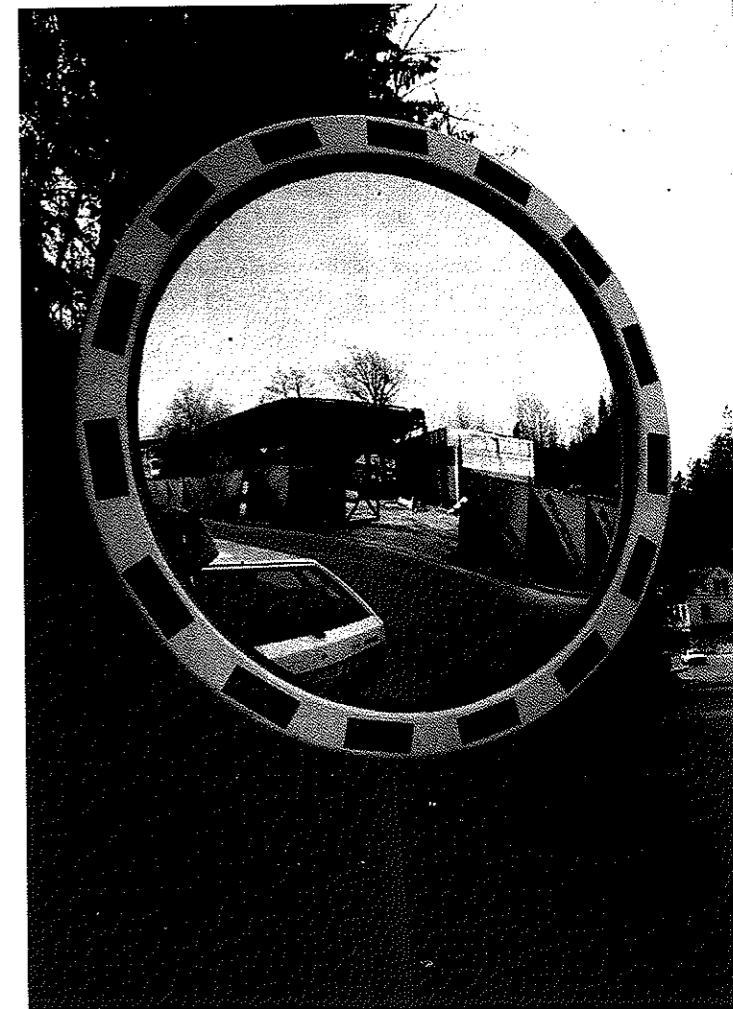
Prav iz tega razloga smo na strokovni ravni našega podjetja pripravili in izvajali osnove novega programa organizacijskega razvoja, ki smo jih poimenovali »Pionireka-international« in naj bi veljal za razdobje 1993–2000. V teh osnovah programa, ki ga moramo udejanjiti prav vsi sodelavci Pionirja, je dan osnovni poudarek uspešnemu vključevanju Pionirja v mednarodne tokove. To pa bomo dosegli le tako, da bodo naši izdelki in storitve odlični, da bodo sloneli na inovativnem znanju in nenehni želji po popolnosti.

Simbolični znak za stremljenje predstavlja tudi petka + dodana naslovu našega časopisa in k temu gibanju se želimo vključiti tudi v uredništvu glasila.

Hrepenenje po odločnosti in mednarodni uveljavitvi izraža nov »PIONIR + 5«. Skupaj ga uveljavljamo in tudi z njim oblikujemo našo novo Pionirjevo pot v tretje tisočletje.

Ne bo lahko, toda izplača se poizkusiti in vztrajati.

mag. Jani Gabrijelčič

Skrozi ogledalo: gradnja beucinskega servisa v Brestanici

Glasilo spet med nami

Kljub krizi, ki jo občutimo na vsakem koraku, seveda pa je ta prizadela tudi nas gradbince, bo glasilo Pionir še naprej izhajalo. Vodstvo podjetja namreč meni, da delavcev ne smemo prikrajšati za informacije o tem, kar se dogaja v našem podjetju, poleg tega pa glasilo verjetno krepi pripadnost kolektivu in nas informira o tem, kaj počnemo in s kakšnimi težavami se ubadamo.

Pionir je kljub zmanjšanju števila zaposlenih še vedno precej veliko podjetje, njegova dejavnost je zelo široka, področja na katerih delamo, pa segajo vse tja do daljne Rusije. Zato se seveda ne poznamo dovolj, glasilo je tako eden od dejavnikov, ki nas povezuje.

Seveda pa glasilo kljub naporom, ki jih vanj vlagamo, še ni takšno, kot si bi vsi želeli. Res je, pesti nas pomanjkanje časa, pred nami so vedno najprej naše osnovne naloge, na glasilo pa pomislimo šele takrat, ko

ga dobimo v roke in opazimo, da v njem ni nič o gradbišču na katerem delamo, o rezultatih, ki smo jih dosegli pri raznih projektih.

Krivdo za to seveda lahko pripišemo le sebi, kajti tudi naše uredništvo, ki mu je skrb za glasilo samo ena od številnih nalog, pač ne zve za vse, kar se dogaja v našem podjetju, kaj šele v njegovih delniških družbah, teh pa je, kot verjetno veste, vsak dan več.

Pred nami je proces lastninjenja, pred nami je tudi vrsta nalog, ki jih moramo uresničiti, da bi preživeli in se spet postavili na noge in nadaljevali že pred časom zastavljeno pot. In menimo, da smo na pravi poti in da so cilji, ki smo si jih zastavili res pravi. Seveda pa bomo do njih stopali postopoma, kajti sicer nam lahko prehitro spodleti. Tega pa si Pionirjevci seveda ne želimo.

Zato izkoriščamo to priložnost in vam v tem uvodniku želimo, da bi nam skupaj le uspelo. Pa ne pozabite na vaše in naše glasilo!

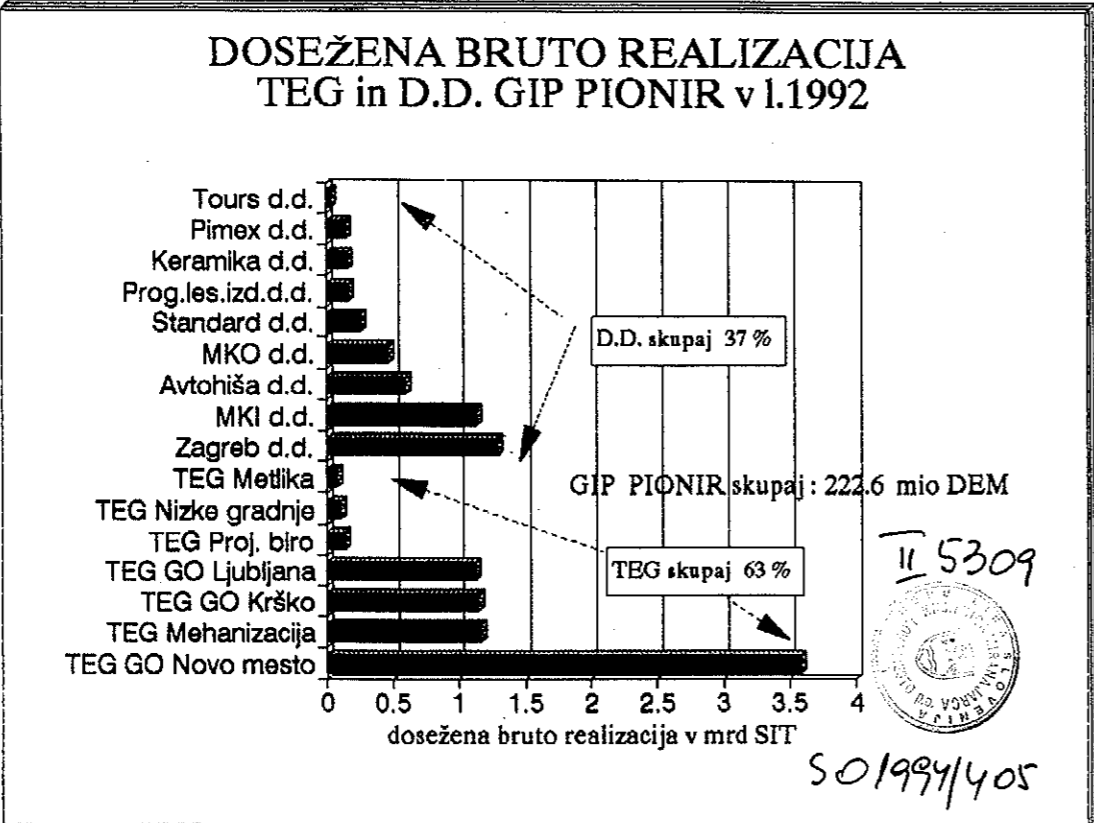
Uredništvo

Kako smo poslovali lani in kako naprej?

Za številna podjetja je bilo leto 1992 usodno, za vsa pa zelo težavno, kajti izguba velikega dela bivšega jugoslovanskega trga je povzročila ponovno padanje proizvodnje, s tem pa rast nezaposlenosti.

Leto 1992 je bilo leto pomembnih odločitev tudi za naša podjetja. Nadaljnje upadanje investicijske porabe na domačem trgu in izguba trgov nekdanjih jugoslovanskih republik so narekovali usmeritev na tuje trge, kamor smo v tem letu usmerili preko 25 % proizvodnje poslovnega sistema, uvajanje in razvoj novih dejavnosti in tudi novih organizacijskih oblik. V minulem letu je poleg dveh delniških družb, ki so bile ustanovljene že v letu 1991, zaživelo še sedem novih.

Ob vseh nakazanih problemih smo vendar uspeli uresničiti zastavljene planske naloge, saj so plan realizacije, razen redkih izjem dosegle vse organizacijske enote.

Organizacijske enote	Dosež. bruto realizacija (v 000 SIT)	Planir. bruto realizacija (v 000 SIT)	IND	Stanje zaposl. 31. 12. 92
TEG Novo mesto	3,583,117	2,178,559	164	363
TEG Ljubljana	1,122,882	1,351,062	83	174
TEG Krško	1,150,932	1,858,792	62	387
TEG Mehanizacija	1,166,230	511,110	228	166
TEG Nizke gradnje	109,278	79,000	138	9
TEG PB	140,230	102,410	137	63
TEG Metlika	84,124	101,405	83	33
SKUPAJ TEG:	7,356,793	6,182,338	119	1195
Pionir KE, d.d.	159,600	148,700	107	57
Pionir AH, d.d.	591,706	645,406	92	88
Pionir MKI, d.d.	1,132,019	1,050,000	108	254
Pionir MKO, d.d.	465,340	409,000	114	147
Pionir PLI, d.d.	168,415	171,369	98	82
Pionir TOURS, d.d.	35,788	26,533	135	5
Pionir Standard, d.d.	259,820	108,461	240	79
Pionir Pimex, d.d.	146,792	102,000	144	11
Pionir Zagreb, d.d.	1,291,612	528,800	244	127
Skupaj d.d.	4,251,092	3,189,469	133	850
Službe podj. Tujina				263 226
SKUPAJ GIP PIONIR	11,607,885	9,371,807	124	2534

Primerjava dosežene in planirane dobička	Dosežen bruto dobiček (v 000 SIT)	Planiran bruto dobiček (v 000 SIT)	IND
PODJETJE GIP PIONIR	4,686	313,747	1
DELNIŠKE DRUŽBE	29,201	74,289	39
- Pionir KE d.d.	1,333	2,125	63
- Pionir AH d.d.	1,200	3,990	30
- Pionir MKI d.d.	45,115	30,000	150
- Pionir MKO d.d.	111	6,000	-
- Pionir PLI d.d.	-42,115	4,692	-
- Pionir Tours d.d.	432	3,538	1
- Pionir Standard d.d.	20,136	4,897	411
- Pionir Pimex d.d.	1,500	8,691	17
- Pionir Zagreb d.d.	1,616	8,536	19
SKUPAJ GIP PIONIR	33,887	388,036	9

Osební dohodki
 Od vrste problemov, s katerimi smo se srečevali pri poslovanju, je nedvomno najbolj pereča nelikvidnost. Problem nelikvidnosti sega že v leto 1991, v leto 1992 pa se je le še stopnjeval. Reševanje tekočih finančnih težav zahteva mnogo časa, ki bi ga sicer vodstvo lahko posvetilo razvojnim in tehnološkim nalogam. Kljub velikim denarnim težavam smo uspeli v minulem letu dvigniti raven plač na repu-

PLANSKI CILJI ZA LETO 93

Hkrati, ko obravnavamo dosežene poslovne rezultate v minulem letu, pa so aktivnosti že usmerjene v tekoče poslovanje in v realizacijo zastavljenih ciljev za leto 1993, ki so v globalu naslednji:

Ob uresničevanju tako zastavljenih ciljev se v letu 1993 predvideva doseganje bruto realizacije in stopenj pokritja III v višini:

Organizacijske enote:	Planirana bruto realizacija v letu 1993 (v 000 SIT)	planirana stopnja pokritja III (v 000 DEM)
TEG GO Novo mesto	3,750,000	50,000
TEG GO Ljubljana	2,625,000	35,000
TEG GO Krško	2,857,800	38,104
TEG Mehanizacija	975,000	13,000
TEG Nizke gradnje	300,000	4,000
TEG Projektivni biro	225,000	3,000
TEG Metlika	225,000	3,000
TEG Togrel	450,000	6,000
SKUPAJ TEG:	11,407,800	152,104
Pionir Keramika d.d.	300,000	4,000
Pionir Avtohiša d.d.	825,000	11,000
Pionir MKI d.d.	1,725,000	23,000
Pionir MKO d.d.	712,500	9,500
Pionir Program les. izd.	255,000	3,400
Pionir Tours d.d.	75,000	1,000
Pionir Standard d.d.	337,500	4,000
Pionir Pimex d.d.	375,000	5,000
Pionir Zagreb d.d.	750,000	10,000
SKUPAJ d.d.:	5,355,000	70,900
SKUPAJ GIP PIONIR:	16,762,800	223,004

1. V letu 1993 bomo v GIP PIONIR uveljavili filozofijo mednarodnega podjetja v vseh pogledih, vključno z uveljavljanjem kakovosti po ISO standardih.

2. Istočasno z osvajanjem novih tržišč, bomo razvijali kompleksnost nujenja inženiring storitev.

3. V skladu s sprejeto zakonodajo bomo opredelili, verjetno pa delno tudi izvedli lastninsko preoblikovanje, pri čemer bomo zasledovali princip lastninskega ravnotežja, ki bo zagotavljal uspešno poslovanje.

4. V ta namen bomo v inženiringu zagotovili kontinuiran razvoj te dejavnosti.

5. Obdržali bomo ničelno rast zaposlenosti, z izjemo nekaterih dejavnosti, kjer pa se bo zaposlovalo prvenstveno delavce znotraj poslovnega sistema. Hkrati bomo izboljšali kadrovske strukture zaposlenih, predvsem z raznimi oblikami izobraževanja in z nadomeščanjem fluktuacije nekvificiranih delavcev s strokovno kvalitetnejšimi kadri.

6. Politika plač bo usmerjena k ohranjanju obstoječe ravni oziroma k postopni rasti, v skladu z možnostmi in zakonodajo.

7. Nadaljevali bomo s sanacijo finančnega stanja in temu prilagodili tudi naložbeno politiko, ki jo bo spremljalo tudi deinvestiranje nekaterih neproduktivnih objektov.

8. Razvijali bomo tak način vodenja, ki bo sproščal ustvarjalne sile čim večjega števila delavcev.

Služba za org. in razvoj poslovanja:
 Ekonomski biro

Interevropa raste

V decemberski številki našega glasila smo vam predstavili največje gradbišče TEG GO Ljubljana - Interevropa terminali. Zagotovo vas zanima, kakšen je delovni utrip na tako velikem in za naše podjetje pomembnem gradbišču in seveda, kako uspešno izpolnjujemo delovne načrte.

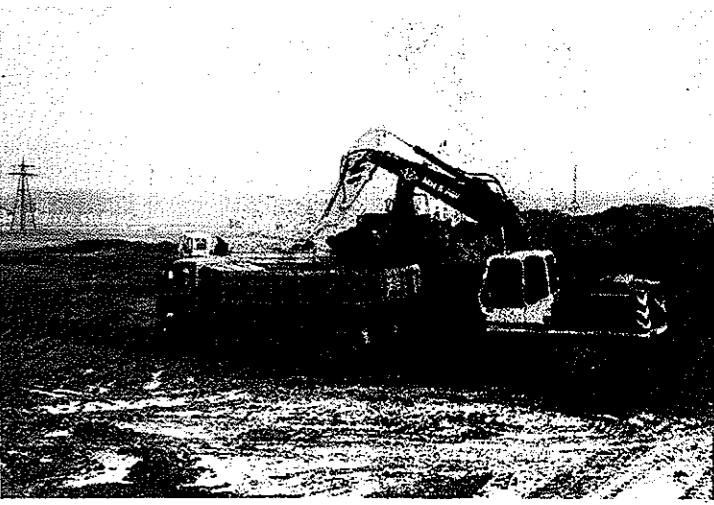
Na gradbišču dela približno 180 ljudi. Pri vodenju gradbišča mi pomagajo še 4 gradbeni tehniki, 5 delovodij in 2 skladiščnika. Ker je gradbišče resnično veliko, smo morali združiti moči in skupaj z delavci iz Ljubljane delajo tudi delavci iz TEG GO Krško in Novo mesto, najeli pa smo tudi nekaj gradbenih kooperantov. Računamo, da se bo v naslednjih nekaj mesecih število delavcev na gradbišču povzpelo do 220 ljudi. Poleg gradbenikov so na gradbišču še prisotni tudi instalaterji in monterji TEG Togrela, ki so pričeli z montažo skladiščne hale.

Ker si dela na velikem gradbišču ne moremo predstavljati le z lopato

in samokolnico smo dobro oboroženi z gradbeno mehanizacijo, ki ji prispeva TEG Mehanizacija. Nad objektom poslovne stavbe kraljujeta žerjava XY in HC - 90. Vse izkope smo izvršili s pomočjo bagerov RH 9 in MH 6. Omenjeni bager MH 6 je na našem gradbišču doživel svoj krst, ker je za naše podjetje nova pridobitev. Poleg tega smo krtili tudi nov mini bager, ki je prvi te vrste v našem podjetju. Zaradi svoje majhnosti in gibljivosti je postal »ljubljenec« naših delovodij, ki pohvalijo tudi njegovega strojnika.

Naš »ljubljenec« opravi toliko dela, da na gradbišču velikem 45.000 m² potrebujemo le dve kombinirki (delovodski lopati).

Gradbeno dovoljenje je bilo izdano 9. decembra 1992, z deli pa smo pričeli pet dni kasneje. Po treh mesecih dela smo izkopali skoraj 15.000 m³ humusa, 5000 m³ jalovine in gramoza in vgradili že več kot 2200 m³ betona, položili 85 t armature in nekaj sto metrov kanalizacijskih cevi.

Nova pridobitev v sestavi gradbene mehanizacije PIONIR-ja je bager MH6, ki je z izkopom 15000 m³ humusa na gradbišču Interevropa doživel svoj krst.

Objekti rastejo kot pomladi pač raste vse. Na objektu kontrole carinske in operativne službe smo pričeli z opažanjem glavne plošče in končujemo obodne armiranobetonske stene. V pritličju že izvajamo talno kanalizacijo in temeljno ploščo. Glavni objekt - poslovna stavba je že »pokukala« iz zemlje. Seveda smo morali najprej narediti temelje, kletne stene in zabetonirati prvo največjo ploščo kleti (450 m³ betona). Pospešeno delamo na stenah in stebrih pritličja ter že opažamo naslednjo ploščo. Za skladiščni terminal smo že naredili temelje in temeljne nosilce, tako da so delavci Togrela 9. marca že pričeli z mon-

tažo prvih stebrov. Vzporedno z gradnjo objektov poteka tudi delo na komunalni infrastrukturi. Izvajamo dela na zunanji in notranji kanalizaciji, pripravljamo pa tudi spodnji ustroj za železniški tir. Vsa dela izvajamo po terminskem načrtu, k temu je poleg pridnih delavcev pripomoglo tudi tepo, zadnje dni že povsem spomladansko vreme. Vsi delavci na gradbišču si prizadevamo, vsak na svojem delovnem mestu, da bi čim bolj opravili svojo nalogo. Objekt nameravamo zgraditi v roku, kvalitetno in opravičiti zaupanje investitorja.

Gojko Žlajpah

MKI se dokazuje v Revozu

Po dolgoletnih prizadevanjih smo se leta 1989 vključili v investicije v REVOZ-u z izvajanjem instalacijskih del na projektu R-5, na katerem smo si pridobili začetne reference, saj so industrijske instalacije v takšni tovarni tehnološko izredno zahtevne. Investitor kot je Revoz pričakuje od izvajalcev evropski nivo kvalitete. Tudi po zaključku teh del vse do nove investicije v letu 92 smo bili v tovarni ves čas prisotni na vzdrževalnih delih in dobro spoznali dejavnost, tehnologijo in poslovno kulturo sistema REVOZ. To nam je bilo v dodatno pomoč pri vključitvi v nove projekte, ki so sedaj v zaključni fazi.

Večji del instalacij v Revozu izvajamo preko Smelt Internacional, del pa neposredno z investitorjem. Vsa delna, ki jih bomo opravili v 150.000 urah, kar predstavlja 25 % letnega fonda ur v družbi, so v zaključni fazi in morajo biti končana do konca aprila, sledijo jim le še morebitna dodatna dela, meritve in zagoni.

Upamo, da bomo tudi na tem projektu dokazali kaj znamo in zmoremo ter da nam bodo izvedena dela dobra referenca v bodoče delo in drugih investitorjih.

Marija Jurek

Privatizacija podjetja

Dogovorno gospodarstvo, katerega temelj je bila družbena lastnina, počasi prehaja v tržno gospodarstvo, ki pa družbene lastnine več ne pozna. To pomeni, da morajo vsa družbena podjetja dobiti lastnika.

Lastninjenje družbenih podjetij, kamor spada tudi naše, mora potekati v skladu z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij, ki je začel veljati pred kratkim. Ta določa, da se del družbenega kapitala (družbene lastnine) razdeli med državljane, del lahko kupijo fizične in pravne osebe in tudi na ta način postanejo lastniki, 40 % delež pa se obvezno prenese na državne sklade.

Podjetje mora po predpisanih postopkih ugotoviti svojo vrednost in na podlagi te vrednosti izdati delnice. Podjetje bo torej postalo delniška družba.

Srečujemo se torej z novimi pojmi, kot na primer: delniška družba, delničar, delnica. **Delniška družba** je gospodarski subjekt, v kateri so delnice praviloma v rokah velikega števila delničarjev. Delniška družba nima več delavskega sveta, ampak druge organe: upravni odbor, to je organ delniške družbe, ki vodi njene posle in jo zastopa navzven. Imenuje ga nadzorni odbor. Naloga nadzornega odbora je stalna kontrola upravnega odbora, izvolijo ga na občnem zboru delniške družbe (v njem so tudi predstavniki zaposlenih, torej delavcev). Na zboru delničarjev, na katerem podata upravni in nadzorni odbor svoje poročilo, delničar lahko postavlja vprašanje in daje predloge, sklepa pa tudi o izplačilu dobička.

Delničar je imetnik delnice delniške družbe in s tem njen solastnik. V zadnjem času se vedno več ljudi zanima za vrednostne papirje ter zlasti še za delnice. Kdor kupi ali dobi delnice, je soudeležen pri premoženju nekega podjetja in ima pravico do sorazmernega izplačila dobička (dividende). Delničar je pometakem solastnik podjetja. Ima pravico, da se udeležuje občnih zborov delniške družbe, pravico, da postavlja na njih vprašanja in daje predloge ter pravico glasovanja. Pri tem velja: kdor ima večino delnic, ima tudi večino glasov. V vsakem primeru pa je interes vseh delničarjev, da deluje podjetje uspešno.

Zakaj delnice?

Zakaj se plača kupiti ali dobiti delnice? Cilj vsake denarne naložbe je čimvečji donos. Donos delnic izvira iz

dividende (dobička podjetja) in spreminjajočega se tečaja. Dividenda se izplača iz prigospodarjenega dobička. Višino dividende določa občni zbor. Tečaj delnice je odvisen od ponudbe in povpraševanja na borzi. Delnice gotovo niso naložbe brez rizika. Vendar so pri dolgoročni naložbi povezane z višjim donosom, kot so na primer hranilne knjižice.

Torej so delnice v prvi vrsti primerne za dolgoročno naložbo. Poleg tega je treba pri njih upoštevati stvarno vrednost podjetja oz. delniške družbe, zato nudijo tudi določeno zaščito pred inflacijo. Naložbe v delnice bodo v bodoče postale še bolj pomembne. Še zlasti takrat, ko bo dobro organizirana borza, na kateri bo možno kupovati in prodajati delnice raznih podjetij. Borza je po natančnih pravilih organiziran trg z vrednostnimi papirji.

Delnica je vrednostni papir, ki zagotavlja delež pri osnovnem kapitalu delniške družbe. Poleg tega pomeni delež pri celotnem premoženju, in sicer v razmerju nominalne vrednosti delnice do osnovnega kapitala. S pojmom delnica je povezanih še nekaj pojmov, ki jih moramo spoznati.

Dividenda, to je sorazmerna udeležba delničarja pri letnem dobičku delniške družbe. Višino dividende predlagata upravni odbor in nadzorni odbor, določijo pa jo občni zbor delničarjev. Pri tem je dobiček uspeh podjetja izražen v denarju. Garantirana dividenda, garantira se najmanjša dividenda, to predvsem pri vrednostnih delnicah brez pravice glasovanja. Imetniške delnice se glasijo na imetnika, ne pa na določeno ime. Prenasajo se z navadno izročitvijo, poznane pa so tudi delnice, ki se glasijo na ime. Te se lahko prenašajo na primer s pogodbo. Po zakonu bodo delavcem razdeljene delnice, ki se bodo glasile na ime in bodo neprenosljive dve leti od njihove izdaje, razen z dedovanjem. Po poteku tega roka jih bo lahko vsak delničar prodal. **Kupon**, to je poseben samostojen vrednostni papir, ki je priključen delnici in ki ga je treba predložiti pri dvigu dividende (dobička).

Nominalna vrednost delnice, je tista vrednost, ki je natisnjena na tem vrednostnem papirju (na primer 10 tisoč tolarjev). **Tečaj**, je cena vrednostnih papirjev, ki se ravna po ponudbi in povpraševanju na borzi. Tečajni dobiček je razlika med nizkim tečajem pri nakupu in višjim tečajem pri prodaji delnice. Tečajna izguba je razlika med višjim

tečajem pri nakupu in nižjim tečajem pri prodaji delnice. **Prednostne delnice**, delničarji, ki imajo prednostne delnice, imajo prednost pri izplačilu dividend (dobička), zato pa nimajo pravice glasovanja. Pravico glasovanja dobijo, če se obljubljen dividendi samo delno ali sploh ne izplača in če se zaostanek ne poravnava v naslednjem letu.

Naravna želja vseh zaposlenih je postati lastnik podjetja, delničar podjetja, ki so ga skupaj gradili in razvijali. Postavlja se torej vprašanje, kako naj zaposleni postanejo lastniki oz. vsaj glavni delničar podjetja z večino delnic, torej, da bi zaposleni imeli večino glasov pri odločanju v podjetju oz. delniški družbi, kar bo naše podjetje postalo. Zakon določa več možnih načinov.

Podjetje bo moralo 40 % svoje vrednosti, ki jo bo moralo ugotoviti (torej 40 % od vseh delnic), obvezno prenesti na državne sklade, ki so: odškodninski sklad, pokojninski sklad in sklad za razvoj. Ti skladi bodo s tem, ko bodo postali delničarji oz. solastniki podjetja med drugimi tudi pridobili glasovalno pravico, sodeležbo o problematiki podjetja glede na število delnic, ki jih bodo dobili, (vsaka delnica namreč predstavlja en glas).

Do dvajset odstotkov svojega kapitala (vrednosti) lahko podjetje razdeli zaposlenim, zaposlenim v delniških družbah podjetja, upokojujencem in bivšim zaposlenim, ki so slovenski državljani in v zameno za prinesene lastniške certifikate. Država bo svojim državljanom razdelila posebne vrednostne papirje – lastniške certifikate, vredne od 200.000 do 400.000 tolarjev, ki jih bodo lahko uporabili za pridobitev delnic v podjetju. Če vsi ti certifikati skupaj ne bodo dosegli 20 % vrednosti kapitala podjetja, bo podjetje do te višine lahko zamenjalo za delnice tudi lastniške certifikate, ki jih bo država razdelila ožjim družinskim članom zaposlenih v podjetju. Na podlagi takšne interne razdelitve delnic bodo zaposleni lahko postali solastniki 20 % vrednosti kapitala podjetja.

Po obveznem prenosu 40 % delnic na državne sklade in interni razdelitvi 20 % delnic podjetja ostane torej še 40 % kapitala podjetja, katerega razdelitev bo odločala, ali bo podjetje v večinski lasti zunanjih ali notranjih lastnikov, to je v rokah zaposlenih. Da bi zaposleni postali večinski delničarji

podjetja, bi morali teoretično pridobiti še 21 % kapitala. To pomeni, da bi teh 21 % delnic podjetja morali zaposleni odkupiti s popustom iz dela dobička podjetja (če bo ustvarjen) iz plač oz. iz drugih sredstev zaposlenih, ki jih ti vložijo v podjetje.

Ker je Pionir veliko podjetje, ki ima veliko kapitala na zaposlenega, je vprašanje, če bodo zaposleni lahko odkupili 21 % kapitala podjetja na zgoraj opisan način. To bo potrebno še izračunati. Če bo izračun negativen, bo podjetje zgoraj opisani notranji odkup delnic moralo kombinirati s kakšnim drugim načinom pridobitve delnic podjetja, na primer z dokapitalizacijo, ki pa je za zaposlene dražja, ker morajo kupiti delnice brez popusta. Prednost pa je, da kupnina ostane podjetju. Podjetje bo delnice lahko prodalo tudi zainteresiranim in primernim zunanjim lastnikom. Državnim skladom pa bo lahko preneslo prednostne delnice, ki ne zagotavljajo enakopravne glasovalne pravice v primerjavi z navadnimi delnicami. Na ta način bo podjetje omejilo vpletanje države v poslovne odločitve podjetja in zagotovilo primerno lastništvo, v kateri naj bi imeli večino zaposleni.

Zaposleni v delniških družbah podjetja imajo pri brezplačni razdelitvi delnic in pri odkupu delnic s 25%-nim popustom enake pravice kot zaposleni v podjetju. Podjetje bo vsem zaposlenim, zaposlenim v delniških družbah podjetja, upokojujencem in bivšim zaposlenim, ki so slovenski državljani in v zameno za prinesene lastniške certifikate, poslalo posebno obvestilo v zvezi z možnostjo zamenjave lastniških certifikatov za delnice podjetja, pa tudi o možnostih nakupa delnic podjetja.

Marko Svetina

NAŠI MALI OGLASI:

Anketa

KAJ BO JUTRI?

Vsak po svoje preživljamo krizo, v kateri se je znašlo slovensko pa tudi svetovno gospodarstvo. Zato ni čudno, da smo zaskrbljeni tudi mi. S fotoaparatom smo se odpravili na gradbišče v Čateških Toplicah in Pionirjeve delavce povprašali, kako živijo in kaj menijo o vsem, kar se dogaja okrog nas.

FRANJO HLAVA

V Pionirju sem od leta 1978, sicer sem iz Slavonije, iz občine Grubišno Polje, zdaj pa živim v Krškem z družino, v kateri sem edino jaz zaposlen. Zdaj mi je zbolela še žena, otrok bo šel v srednjo šolo, tako da ne vem

kako bo šlo v naprej, moja plača je namreč nizka, saj dobim le okoli 27 tisoč tolarjev. Ker ni dela tu blizu, sem seveda pripravljeno oditi delat tudi v tujino, saj sem dejansko v to prisiljen, čeprav bi me družina zelo pogrešala. Z eno plačo je res težko shajati, bojim se kaj bo jutri.

ZVONIMIR PALETAR

V Pionirju sem že 15 let, in to od vsega začetka v gradbenem sektorju Krško. Sicer sem iz glavnega mesta Bosne in Hercegovine, iz Sarajeva. Od kar se je tam začela vojna, nisem bil nič pri svojih, bil sem namreč precej časa v Rusiji, imam pa kontakte z ženo, ki mi po telefonu pove, da je za zdaj na Hlidih kar znošna. V Rusiji sem videl, da oni živijo še dosti slabše kot mi, zato sem kar zadovoljen s tem, kar imam. Svoji družini skušam pomagati, tako da jim občasno iz Zagreba po posebnih zvezah

pošljem kaj denarja. Ker nimam slovenskega državljanstva imam delovno vizo, vendar se bojim, da bom morda kaj kmalu izgubil tudi to, potem pa ne vem kaj bi naredil, najverjetneje bi odšel kar v Bosno na bojišče med svojce.

EDVARD HRŽICA

V Pionirju sem se zaposlil že leta 1960, vendar sem bil vmes šest let v Nemčiji. V družini sem edini zaposlen, žena dobiva

malo penzije, ker je invalidsko upokojena, hčerka pa hodi še v šolo. Živim v Dobovi, fuša ni več, tako da je vsaki dan težje. Tudi na Hrvaškem se ne spleča več kupovati, ker je že vse dražje. Do upokojitve imam še dobrih 12 let, tako da nisem optimist, da se bo zame vse najbolje končalo. Če zgubim delo v Pionirju, si le težko predstavljam, kako bi živel, saj bi težko našel novo zaposlitev.

STJEPAN HLAD

Že 13 let delam pri Pionirju in se vsak dan z avtomobilom vozim iz občine Klanjec, skupaj s tremi sodelavci, ki naredimo dnevno okoli 60 km. S plačo, ki jo dobim pri Pionirju, kljub temu, da ni velika, se da na

hrvaškem še kar preživeti. Moja delovna viza velja eno leto, upam, da jo bom lahko podaljšal, sicer bom moral iskati kruh na očetovi kmetiji. Sicer pa občutim težave pri prehodu meje, z menjavo tolarjev v hrvaške dinarje pa ni problemov. Po mojem mnenju bo Pionir preživel to gospodarsko krizo, seveda mu to iz srca želim.

PERO BLAGOJEVIĆ

Krizo v gradbeništvu bo Pionir verjetno preživel, tako ali

drugače. Jaz živim v samskem domu v Krškem, kjer je zdaj več beguncev kot nas Pionirjevih delavcev. Med njimi je veliko otrok, tako, da je precej hrupno, vendar jih skušam razumeti, saj so nenazadnje moji sonarodnjaki. Tudi sam izhajam iz Bosne, iz Doboja in sem pri Pionirju že od 68. leta. Do doma imam dobre štiri ure, zdaj ko je vojna, pa za pot potrebujem kar 24 ur, za vožnjo pa moram plačati 150 DEM. Kljub temu sem bil, odkar sem se vrnil iz Rusije, že dvakrat doma, pri ženi in dveh otrocih. Kljub vojni, se da še vedno priti do moje rodne vasi in zaenkrat pri tem še nisem imel težav. Potrebujem le papirje, da sem zaposlen in ni'problemov. Seveda se mi zdi vojna v Bosni brezsmiselna, vendar na žalost na to ne morem vplivati, upam pa, da se bo čimprej končala.

VENČESLAV BUČAR

Začel sem pred petimi leti v Tograhu, zdaj delam v GO

Krško kot železokrivce. Sicer živim v Bušceji vasi, z dvema otrokoma in ženo, ki se je zdaj ponesečila. Žena dela na banki, tako da zaenkrat še shajamo z dvema plačama. Ženina je seveda precej višja kot moja imamo pa tudi nekaj zemlje in dva prašiča. V Pionirju je zdaj bolj malo dela, zaenkrat nihče še ne govori o odpusčanju, plače so redne, vprašanje pa je, kako bo naprej, če ne bomo imeli dela. Kriza je povsod, zato nisem optimist. In če ne bo dela, verjetno tudi ne bo denarja za vse tiste, ki so ali še bodo na borzi, brez službe.

Irena Vide

KLICI DELAVCEV

V zadnjem času smo v naše uredništvo prejeli precej klincev delavcev z različnimi vprašanji. Zanimalo jih je koliko stane Pionirjev delavec, zakaj znižane dnevnice, kilometrine, ali sindikat ščiti Pionirjevece, kako je s sindikalnimi izleti, kaj s športnimi dnevi? Poleg tega nas delavci sprašujejo, ali se res ne znajo več športno organizirati, saj finance ne bi smele biti problem, saj financiramo marsikateri šport.

Zato prosimo odgovorne, da prisludnejo tem vprašanjem in posredujejo odgovore v uredništvo glasila Pionir.

Sejem gradbeništva v Gornji Radgoni

Od 29. marca do 2. aprila, je v Gornji Radgoni potekal že 7. mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov. V mestu, ki predstavlja stičišče Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške, so se na bienalnem največjem tovrstnem specializiranim sejmu, predstavili razstavljalci iz Evrope, saj je bila udeležba mednarodna tako pri razstavljalcih kot pri oblikovalcih.

Na 11.000 kvadratnih metrih razstavnih površin, se je predstavilo 298 razstavljalcev iz trinajstih evropskih držav, ZDA in Japonske, med njimi 215 slovenskih. Program sejma je bil: razstava, posvetovanje in trženje z različnih področij. Med slednjimi so bile najpomembnejše visoke gradnje, mehanizacija, instalacije, nizke gradnje, gradbeni materiali, načrtovanje in projektiranje, zaključna dela, notranja oprema, nizke gradnje, krajinska arhitektura, varstvo okolja, izobraževanje ter informatika. S tem je bil sejem pomembna informacija za celotno gradbeno stroko, hkrati

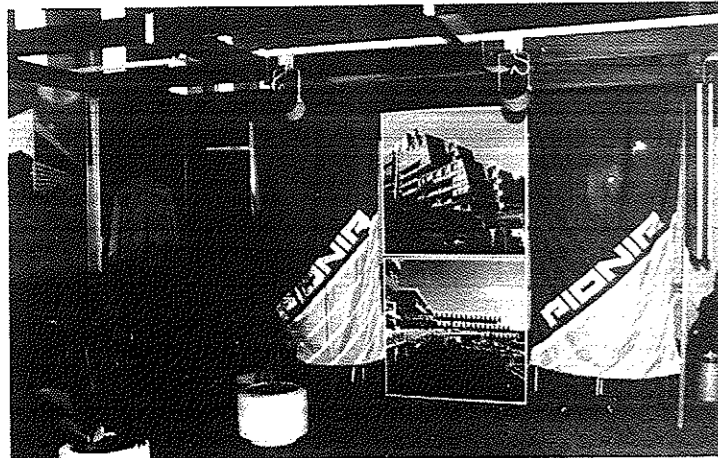
pa priložnost za dogovarjanje in sklepanje pogodb.

Prav to, pa je bil tudi vzrok za udeležbo našega podjetja na tem sejmu, kateremu smo zvesti že od leta 1981. Na 160 m² razstavne prostora, smo slikovito prikazali nekatere naše dejavnosti in rastočo – Bio hišo. Program lesnih izdelkov se je predstavil z izdelki harmonika, preklopnih in drsnih vrat, ter sestavljenim pohištvenim programom »DAN« in »FRANCI«. Program MKI je predstavljala kioski »PIKI«, keramika pa pečnice in polmontažne peči, katere so bile za oblikovalce prava atrakcija. Najštevilnejši program je predstavljala MKO z opaznim sistemom PIONIR »ALU«, gladilcem betona, vibroletvijo, valjarjem RV-25, mini bagrom, mini demperjem, filtrirno napravo MFN 51/40, instrumenti za preizkus hidravlike.

Razstavnih prostor Pionirja je oblikovalcem tako znova prinesel nekaj novega. Veliko zanimanja in številčnost kupcev naših proizvodov, je potrditev uspešne predstavitve Pionirja na minulem sejmu. **Stane Galič**

Anton Vidmar, ki je predstavljatelj programa lesnih izdelkov, bi poleg razstavnega eksponata »DAN« potreboval še skladišče tega programa. Pravi, da bi ga zagotovo izpraznil.

Gradbeništvo smo predstavili s številnimi veljaki kot so hotel Plaža, hotel Maestral, ... Tudi rastoča – Bio hiša je imela veliko simpatizerjev, čeprav jo je bilo moč spoznati samo prek slikovnega in perspektivnega gradiva.

Le kako ne bi bil nasmejan Damir, saj je poleg uspešne predstavitve keramike, prodal tudi kar lepo število peči. V petek, zadnji dan sejma, mu je pri sklepanju kupčij pomagal tudi vidno zadovoljen direktor.

Slavnostni govornik na otvoritvi je bil Maks Tajnikar, slovenski minister za gospodarske dejavnosti. Povedal je, da bo še potrebno zagotoviti pasove, kajti letos namreč še ni pričakovati bistvenih izboljšanj na gospodarskem in tudi v gradbeništvu, še posebej kritičnem področju.

MKO je s programom MBU-ja, prikazoval veliko moč malih. Bager IHI je s svojo malo in elegantno postavo vzbujal zavidljivo pozornost.

Kiosk »PIKI« je dobil kar nekaj novih lastnikov. Imeti ga, je bila želja številnih ljubiteljev sendvičev, ore, lastnoleda.

Pionirjevi nagrajenci

Na osnovi predloga koordinacije za področje gradbeništva, so bili v januarju izbrani Pionirjevi delavci, ki so prejeli nagrade kot posebno priznanje organizatorjem proizvodnje. Vsi ti so v preteklem letu vse svoje strokovno znanje, delovne izkušnje in ne malokdaj tudi svoj prosti čas, usmerili v vodenje in organizacijo gradbišč. S tem so veliko pripomogli, da so bili projekti kvalitetno in racionalno organizirani, da so bila dela opravljena strokovno in v dogovorjenih rokih, uspešno zaključene finančne konstrukcije, ter da so s svojim delom in vzgledom utrjevali ugled našega podjetja.

Nagrade so prejeli:

Hrovat Viktor, gr. tehn. TEG Novo mesto

Mlad organizator, delaven in perspektiven. Posebno se je izkazal pri izvajanju posameznih operativnih nalog in obračuna na gradbišču Učni center in dozidava hotela Dol. Toplice. Je strokoven in inovativen ter dober sodelavec. Značilna urejenost gradbišč.

Leban Stane, TEG Novo mesto

Dober, skrben organizator, z veliko izkušnjo pri nizkih gradnjah in mostovih, katere je zelo uspešno koristil na gradbiščih Most, Dobova, Križišče in drugih gradbiščih. Ima zelo poudarjen občutek za kvalitetno strokovno spremljanje proizvodnje in obračuna.

Maresič Ivan, delov. TEG Novo mesto

Izkušen kvalitetni delovodja, dober organizator, strokovno se stalno izpopolnjuje in s svojimi koristnimi inovativnimi predlogi je znatno pripomogel, da je bila proizvodnja na njegovih gradbiščih tehnološko in finančno uspešna.

Krizmančič Rudi, odgovorni vodja del, odpar Slavko, delovodja TEG Ljubljana

Za uspešno vodenje objekta PTC Murgle. Objekt je bil pogojen v zelo težkih konkurenčnih pogojih. Aktivnost vodstva gradbišča je znatno pripomogla, da je bil objekt tehnološko max. racionalno organiziran. Ostale poslovne aktivnosti pa so doprinele, da je bil objekt tudi finančno uspešen.

Pečnik Jože, odgovorni vodja del TEG Krško

Kvalitetni in aktivni organizator del. Na gradbiščih v Brežicah se je kot odgovorni vodja del zelo angažiral in z dobrim gradb. poslovanjem pripomogel k razreševanju pogodb in obračunske problematike.

Štrucelj Ignac, delovodja, TEG Krško

Je vesten in odgovoren delovodja, ki je stalno prisoten med delavci. Je dober organizator z občutkom za dobro preglednost nad izvajanjem del, gradbiščno poslovanje vodi vestno in natančno. Zelo dobro sodeluje z vodstvom gradbišča (objekt Novi trg Novo mesto).

Muhič Drago, odgovorni vodja del, TEG nizke gradnje

V letu 1992 je zelo uspešno realiziral več objektov (Metlik, Cikava). Njegove vrline so: aktivnost, ažurnost in discipliniranost.

Burger Andrej, vodja montaže dvigal, TEG ME

Izreden strokovnjak, delavec in organizator »pravi Pionirjevec«. Velike izkušnje, ki si jih je pridobil po gradbiščih doma in v tujini uspešno in nesebično prenaša na mlajše kadre in znatno pripomogel, da je mehanizacija dobro vzdrževana in da obratuje z minimalnimi zastoji.

Bajc Andrej, delovodja težke gradbene mehanizacije, TEG ME

Pravi »gospodar« težke gradbene mehanizacije. Z izrednim občutkom in poslušom za brezhibnost stroja, z dobrim in poštenim odnosom do delavcev – strojnikov in z lastnim vzgledom zelo uspešno rešuje vse operativne probleme.

Luštek Anton, Tehnična služba

V GIP Pionir-ju se je letos realizirala nabava paketa gradbene mehanizacije, ki bo povečala konkurenčnost podjetja. Nabava se je izvršila s kreditnimi aranžmaji in minimalnimi likvidnimi sredstvi, predvsem po zaslugi predlaganega delavca. Enako smo bili pri nabavi oproščeni carinskih dajatev... Delavec je veliko dela opravil izven delovnega časa in je s svojo vestnostjo in odgovornostjo vzor ostalim delavcem.

Pavlič Dušan, dipl. ing. el., TEG Projektivni biro

Je v letu 1992 delal z ekipo elektro projektantov predvsem na projektu bolnišnice Pitjeh, Rusija. Z ozirom na velikost objekta cca 29.000 m² in zahtevnost programa je bil to poseben izziv, posebno, ker smo do sedaj imeli največje težave

ravno s projekti elektroinstalacij. Projekt je bil zaključen v zadovoljstvo vseh, brez njegove pa ga ostali projektanti ne bi bili v stanju izvesti.

Rešič Drago, PIONIR – ZAGREB, d.d.

Veliko strokovnosti, izkušnje in odločnosti je zelo uspešno vgradil v gradbiščno poslovanje in obračun proizvodnje. Rezultati poslovanja na gradbišču Učni center Cerklje to potrjujejo.

Pomper Franjo, PIONIR – ZAGREB, d.d.

Dobra organizacija, aktivnost in skrb za čim manjše stroške na gradbišču Malešnica in Učni center. Kvalitetni delovodja vedno pripravljen prevzeti katekole operativno nalogo.

Benčina Miroslav, gr. ing., Inženiring

S svojimi dolgoletnimi izkušnjami je uspešno vodil projekte v tujini kot so hotel Demel na Poljskem, tovarna za predelavo zlata v Krasnojarskem (Sibirija) in hotelski objekt v Ventspilsu v Latviji. S svojimi organizacijskimi sposobnostmi je dosegel, da so bili projekti uspešno finančno zaključeni ter v predpisanih rokih in kvaliteti.

Stane Galič

PIONIR Standard gre naprej

Leto 1992 je bilo za vodstvo in zaposlene v PIONIR Standard-u velika preizkušnja, pa tudi izziv. Zdaj, ko je za nami, smo lahko zadovoljni, saj smo ustvarili novo podjetje, dosegli in presegle zastavljene cilje in s gospodarskim planu in poslovni politiki ter si ustvarili solidne temelje za nadaljnje poslovanje.

V družbi Pionir Standard smo v preteklem letu dosegli:

- realizacijo v višini 260.000.000,00 SIT,
- realizacijo zunaj poslovnega sistema Pionir v višini 53 %,
- cene storitev zunaj poslovnega sistema Pionir smo dosegli cca 10 % višje pri prehrani in cca 35 % višje pri nastanitvi, kot za PIONIR.

– razen PIONIR, s prehrano med delom na podlagi pogodbe preskrbljujemo še vrsto drugih podjetij in privatnih obratovalnic (Metalna Senovo, TESPAC Brestanica, Sava Krško, Klepar Krško, Kovinar Novo mesto, Opekarna Zalog itd.).

– začeli smo s trgovsko dejavnostjo na prodajnih mestih v menzi Novo mesto, TESPAC-u in kantini v vojašnici Novo mesto.

– posodobili poslovanje z uvajanjem računalniške opreme pri evidentiranju koriščenja in naročanja obrokov prehrane. S tem smo zagotovili korektno, natančno in tekoče obračune storitev.

– vložili cca 8.000.000,00 SIT v

investicijsko vzdrževanje objektov in opreme,

- kupili za cca 5.000.000,00 SIT drobnega inventarja (žlice, vilice, noži, skodelice, krožniki, kozarci, jogiji, rjuhe, vzglavniki, termosi, posode itd.).

– investirali cca 6.500.000,00 SIT v nabavo nove opreme,

- prispevali 11.000.000,00 SIT za FIS krovnega podjetja,

– plačali krovnemu podjetju 140.000,00 DEM za najemnine objektov (domovi, menze).

– izboljšali plače zaposlenih, povečali število zaposlenih (februarja je bilo 83 zaposlenih), izboljšali kakovost storitev), dosegli bruto dobiček v znesku 20.000.000,00 SIT.

V PIONIR Standard-u ocenjujemo, da bo leto 1993 bolj trdo in težavno za našo dejavnost. Zato smo se na samem začetku odločili za varčevanje na vseh področjih. Programe, ki smo jih zastavili v preteklem letu, bomo letos nadaljevali in razvijali. Imamo pa tudi nekaj novih idej, ki vam jih za zdaj še ne bomo razkrili.

Ivan Iljanič

Nagrade sta podelila generalni direktor Jože Peterlin in predsednik delavskega sveta Igor Šuštaršič.

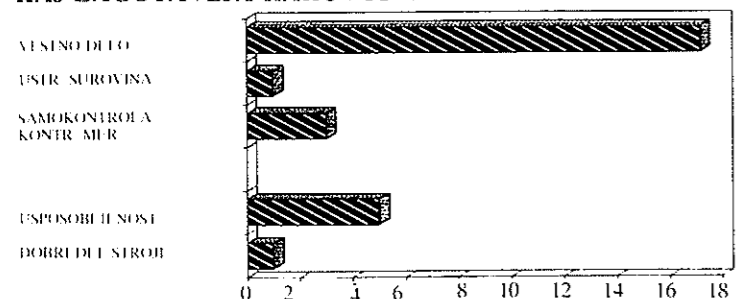
Kakovost so ljudje — tudi v Keramiki

V januarju in marcu smo v naši delniški družbi »Keramika« OE proizvodnja pečnic, zaključili splošni izobraževalni tečaj. Po končanem tečaju smo opravili anketo med udeleženci, da ugotovimo, kako smo bili uspešni, ali smo napravili prvi korak k spoznanju, da brez kakovosti ni napredka in obstoja.

Kakovost je organizacijska kultura in organizacijsko načelo. V organizacijski kulturi je zbrano vse, česar se je naša organizacija v svojem boju za obstoj naučila. To so vrednote, stališča ljudi, to je njihovo oziroma naše prepričanje o tem, kaj je pomembno. Spreminjanje kulturnih vzorcev je dolgotrajen in težak proces, zahteva sodelovanje vseh članov in aktiviranje obstoječih potencialov. Nenehno moramo iskati skupen imenovalac učinkovitega vedenja in delovanja članov organizacije, kar je edina pot za uspeh. Zato moramo vsa pozornost posvetiti ljudem.

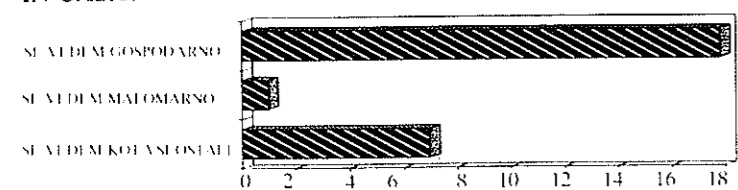
Anketa je vsebovala naslednja vprašanja:
Kaj zagotavlja kakovost pri vašem delu?
Ali menite, da se vedete gospodarno pri porabi materiala in časa?
Kako ukrepite v primeru, če dobite neustrezen polizdelek, izdelek iz predhodne faze obdelave?
Ali ste s kakovostjo dovolj seznanjeni?

KAJ ZAGOTAVLJA KAKOVOST?

Iz odgovorov Kaj zagotavlja kakovost je razvidno, da velika večina delavcev dobro ve, kaj zagotavlja kakovost njihovega dela. Usposobljenost (šolanje) jim bo pomagalo, da za vestnim delom stoji kakovostna oz. ustrežna surovina ter samokontrola.

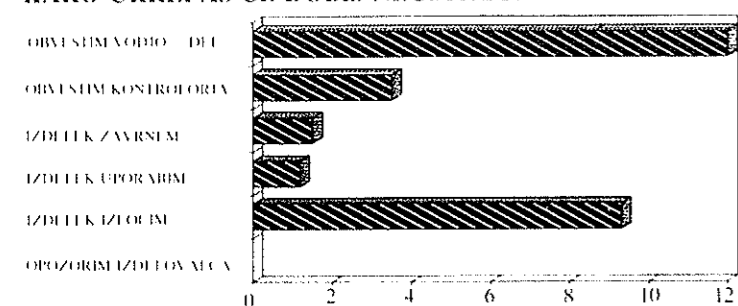
ALI SE VEDEŠ GOSPODARNO PRI PORABI MATERIALA IN ČASA?

Iz odgovorov na vprašanje ali se vedeš gospodarno pri porabi materiala in časa je razvidno, da je gospodarno vedenje prevladujoče, kar pomeni, da se d.r.d. resno ukvarja, se je akvarjala z gospodarnim ravnanjem s surovinami in s časom.

Del odgovora, ki je značilen za pripadnost skupini nam pove, da je 28 % delavcev z nizko stopnjo motiviranosti in 4 % delavcev brez vsake stopnje motiviranosti, zato moramo graditi na pozitivnih izkušnjah. Ustvarimo vzdušje, ki predstavlja izziv, ki navdihuje, nagrada za učinkovito delo je namreč povezano z delavcem osebno. Odstranimo slabo in jo nadomestimo z dobro voljo. Ljudje radi delajo in zato naj gredo na delo z dobro voljo.

KAKO UKREPAŠ ČE DOBIŠ NEUSTREZEN IZDELEK

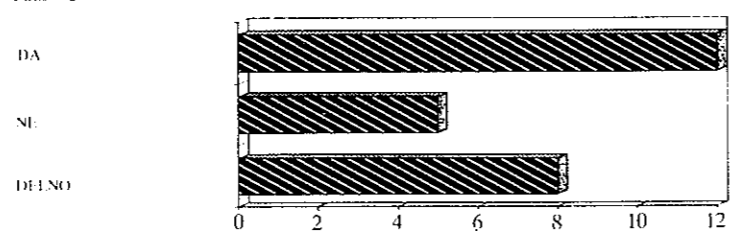
Iz odgovorov na vprašanje, kako ukrepati, kadar dobite neustrezen polizdelek ali izdelek iz predhodne faze obdelave, ugotavljamo, da bi samo eden od udeležencev ravnal nepravilno in zavrnil nekakovo-

sten izdelek (polizdelek), ostali bi odgovornost prenesli na vodjo-delovodjo, kontrolorja oz. mirne duše izdelek izločili. Ta sklop vprašanj in odgovorov nam jasno pove, da so delavci na prva dva vprašanja odgovorili interno, ker se tu kaže vsa nemoč, da kakovost uveljavimo kot potrebo po kisiku. Obenem je to smerokaz po kateri in kakšni poti bomo izvajali kakovost v naši delniški družbi.

Kompleksnost povezave med materialnimi in ljudskimi viri je okoliš v katerem se morajo razvijati spremembe navad in prepričanje ljudi o kakovosti. Kakovost torej ni nekaj, kar je samemu sebi namen in nekaj kar ni vezano na socialnotehnični sistem, je njegov sestavni del.

Vsako sredstvo, ki ga lahko uporabimo pri izboljšanju kakovosti, je dobrodošlo. Če vodje na vseh vodstvenih ravneh pripadajo ideji »vsesplošne kakovosti«, če razumejo vlogo podrejenih pri ustvarjanju kakovosti, če verjamejo, da se vsako stvar da narediti še kakovostnejšo. To lahko pokažejo samo s svojim zgledom. Pri svojem vodenju morajo biti učinkoviti, kar je pogoj za vpliv na aktivnosti podrejenih.

ALI STE S KAKOVOSTJO DOVOLJ SEZNANJENI

Na vprašanje, ali ste s kakovostjo seznanjeni, so odgovori interni in so odraz stanja. Govorijo o tem, da se v naši d.d. na področju kakovosti stvari premikajo v pravo smer, da pa je za uspešno uveljavljene kriterije potrebno še veliko storiti.

ZAKLJUČEK

Za nadaljnji pristop h kakovosti v naši družbi moramo še naprej ugotavljati, kaj naši ljudje razumejo pod pojmom kakovosti, kaj jih ovira, da pri delu niso kakovostni in kaj je potrebno storiti, da bodo opustili nekoristne navade. Moramo vedeti, da se ljudje oblikujejo na podlagi izkušenj, ki jih imajo od pozitivnih do negativnih. Spremenijo jih takrat, ko je spodbuda velika, ko ugotovijo, da lahko zadovoljijo svoje potrebe, ko so njihovi cilji približno identični ciljem podjetja.

Iz zastavljenih ciljev bomo opredelili vzgojne naloge, ki vsebujejo predvsem načrt sprememb stališč in vrednot ljudi, to so spremembe organizacijske kulture, izobraževalne naloge s posredovanjem splošnim strokovnim znanjem (nivo izobrazbe je namreč zelo nizek) in funkcionalne naloge, katerih namen je izuriti ljudi, jih naučiti ustrežnih veščin na več organizacijskih enotah.

Tako zastavljeni cilji morajo dati konkretno in pričakovane rezultate na podlagi natančno določenih meril.

Siniša Milojevič

RASTOČE HIŠE V RUSIJO

Tik pred koncem minulega leta je bila v prostorih Pionirjevega predstavništva v Moskvi, podpisana pogodba za 25 montažnih hiš sistema PIONIR. Investitor KONVER-PROGRAMMA, naj bi naše hiše postavil v Ruskem kraju KEMEREVO.

Stisk rok direktorjev SAMOJLOV VLADIMIR SERGEJEVIČA in JOŽETA PETERLINA, terja obveznost, da bo pogodba tudi izpolnjena.

Stane Galič

Kabina PIKA

Z zadovoljstvom vam predstavljamo nov izdelek iz naše proizvodnje pločevinastih izdelkov v MKI-ju. T je kabina »PIKA«, ki bo v kratkem času tudi zaščitena blagovna znamka. Uspešno jo v svojih tehnoloških procesih že uporabljata Renault in Volvo. Trenutno je v teku montaža prvih kabin naše proizvodnje s skupno 70 m² tlorisne površine, ki bodo predstavljale zaprte funkcionalne prostore za direktno vodenje proizvodnje. Do konca meseca pa bo naša kabina PIKA zadovoljevala vsem pogojem AQR kontrole karoserij Clio.

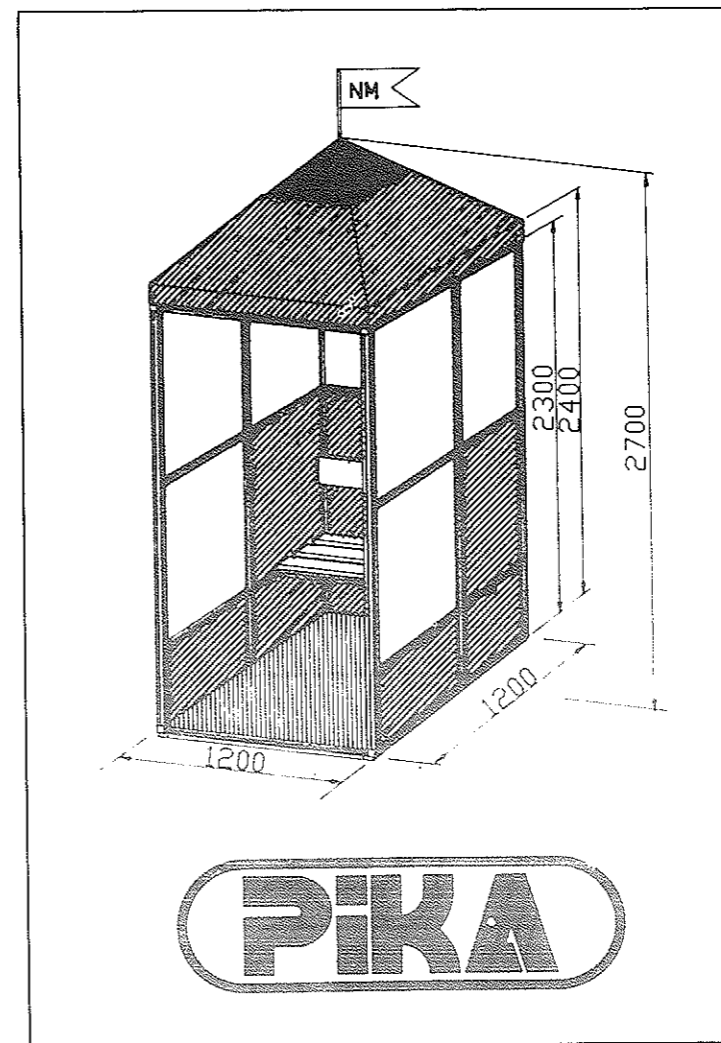
Kabina PIKA je večnamenska in omogoča organiziranje delovnih mest v proizvodnji (obratna pisarna, sprejemnica, spremljanje, vodenje in krmiljenje tehnoloških procesov, ločevanje v prostoru; niz delovnih mest, tehnologij ali za zaščito človeka in njegove okolice.

Kabina PIKA združuje tri osnovne materiale: prosojno steklo, aluminijast nosilni profil — elux in neprosojno steklo. Velikost, obliko, električno napeljavo, opremo, termoizolacijo in zvočno izolacijo prilagodimo funkcionalnim željam naročnika. Združuje lastnosti enostavnega, lahkega, hitro sestavljivega objekta in enostavne razstavljive hitropostavljivega objekta.

Montažni sistem omogoča enostaven transport. Pri montaži in demontaži se uporablja le drobno ročno orodje. Spoji so estetski. Sodobni materiali ne zahtevajo posebnega vzdrževanja.

Zavedamo se, da naročniki od nas veliko pričakujejo, zato upamo, da bomo uspeli izpolniti vsa njihova pričakovanja.

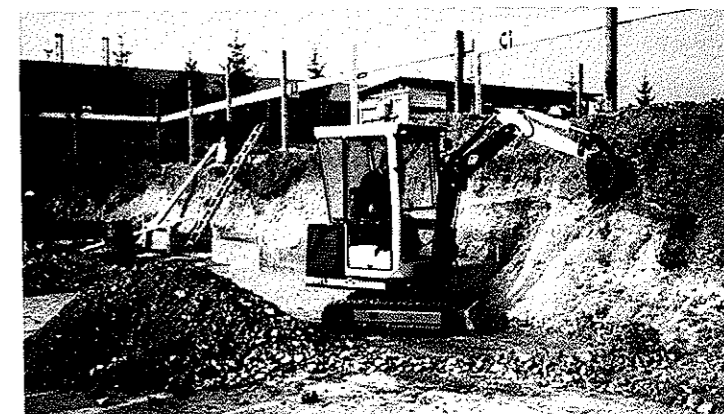
Marija Jurekič

RAZSTAVA

Ervin Matežič, vse bolj priznani slovenski likovni ustvarjalec iz Trbovelj, bo aprila predstavil svoja likovna dela v avli naše poslovne stavbe v Novem mestu. Naš gost je diplomiral slikarstvo v Münchnu, prednost pa daje olju in akvarelu. Zanjeta leta aktivno sodeluje v likovni skupini VIVO v Ljubljani.

Vabljeni k ogledu.

Mini bager

V začetku leta smo na gradbišču Interevropske v Ljubljani preizkusili mini bager OK MH 1.1, nemškega dobavitelja — firme Orenstein, ki je novost v sestavi Pionirjeve gradbeno mehanizacije. Njegova uporabnost je predvsem pri drobnih delih na gradbišču, kot so kopanje in zasipavanje jarkov, inštalacijskih kanalov, planiranje manjših površin, izravnavanje rahlejših materialov, strganje brežin, skratka vseh manjših del, ki nadomeščajo nekvalificirano delovno silo.

Mini bager je širok 980 mm, do vrha kabine je visok 2230 mm, z iztegnjeno roko seže do 3540 mm, težak pa je 1,5 tone. V taki izvedbi doseže globino kopanja do 2,20 m in višino iztresanja 2,50 m. Opremljen je s kopalno žlico širine 250 mm ali 500 mm ter planirno desko.

Poganja ga diesel motor PERKINS 14 KW na podvozju z gumi gosonicami in transportno hitrostjo do 2,3 km/h. Zaradi naklonskega zgiba bagerske roke do 56°, ima možnost kopanja tik vzdolž objekta. Seveda mu želimo veliko obratovalnih ur.

Stane Galič

Fleksibilnost in iznajdljivost — pot k uspehu

Turistična agencija PIONIR TOURS, d.d. je tudi v letu 92. kljub velikim težavam, s katerimi se je srečevala skozi vse preteklo leto, uspešno zaključila poslovno leto.

Delniška družba, ki je drugorojenka v okviru poslovnega sistema Pionir in je praktično edina družba, ki povsem samostojno vrši poslovne funkcije (marketing, trženje itd.) je kljub izpadu osnovne dejavnosti — prodaje počitniških kapacitet, uspela s svojo fleksibilnostjo prehoditi težave. Izpad prodaje počitniških kapacitet zaradi znanih razmer v Hrvaški, kjer se nahaja pretežni del vseh razpoložljivih kapacitet, je pred družbo postavil izredno zahtevno nalogo preorientacije na druge dejavnosti, ki so predmet poslovanja družbe. Tako so postali paradni konj družbe agencijski posli in vse bolj priznana in uveljavljena Poletna sola tujih jezikov, tenisa in zdravega življenja, ki jo poznamo pod imenom AKADEMIJA ZA ŽIVLJENJE.

Akademija, ki bo letos zakorakala v tretje leto delovanja, je najbolj reprezentativni program dopolnilnega izobraževanja mladih v mladi državi in je naša svoje mesto tudi v Slovenskem katalogu dopolnilnega izobraževanja. V letu 93 pričakujemo tudi močno mednarodno udeležbo, predvsem mladih iz sosednje Avstrije, poskušamo pa se dogovoriti tudi z ustanovami iz Anglije in Kanade za anglosaksonsko usmerjene udeležence. Veliko zanimanje udeležencev in posameznih turističnih krajev (Radenci, Izlake), ki si želijo pridobiti v svoje zmogljivosti ta kvalitetni in medijsko atraktiven program, pa nam odpira nove možnosti za internacionalizacijo in razširitev programa. Družba se ukvarja tudi z izobraževanjem odraslih, predvsem menedžerskih struktur z zahtevnimi programi različnih vsebin.

PIONIR TOURS si prizadeva za uveljavitev programov, ki so vezani na ekološko neoporečna področja, kar Dolenjska z Belo Krajino tudi je. V pripravi je izdelava programa, ki bo vezan tako na ribiški turizem v dolini reke Krke in Kolpe s pritoki, lovski turizem v bogatih roških gozdovih in vinogradniški turizem. Navedena področja predstavljajo cel kup neizkoriščenih potencialov, ki dajejo Dolenjski določene komparativne prednosti pri osvajanju zahtevnih trgov in pridobivanja zahtevnih gostov.

Marjan Šonc

Obisk iz Kitajske

V marcu je naše podjetje obiskala delegacija kitajskega mesta Yixing iz ene najbolj razvitih kitajskih pokrajin Nanking, v spremstvu predsednika novo-meške občinske skupščine Marjana Dvornika. Namen obiska, katerega gostitelj je bila občinska skupščina Novo mesto, je bil razvijanje medsebojnega gospodarskega, kulturnega in ekonomskega sodelovanja. Tako je pogovor o možnostih neposrednih povezav med posameznimi podjetji oziroma industrijskimi panogami, potekal tudi v vodstvu našega podjetja. V kitajski delegaciji so bila poleg vodje

Gan Fuhua, podpredsednika mestne vlade Yixinga in vodje oddelka za zunanje zadeve v mestni vladi še Shi Quanlin, direktor tovarne gradbenega materiala, Dong Guoliang, direktor tovarne zdravil in Liu Zhengde, direktor tovarne oblačil.

Po pogovoru in ogledu filma imidž PIONIR, si je kitajska delegacija ogledala še našo rastočo - BIO hišo na Ređerških Košenicah.

In vtis z ogleda - Bio hišo bi vzeli najraje s seboj na Kitajsko.

Stane Galič

Kitajska delegacija na ogledu rastoče - Bio hiše na Ređerških Košenicah.

Obvestilo za planince

Izvršni odbor Planinskega društva Novo mesto je na svoji zadnji seji določil cene letošnje članarine. Ta bo naslednja:

- za »A« člane 2100,00 SIT (plačilo bo možno le v prostorih PD).

- za »B« člane 600,00 SIT (če bodo kupili znamkico v prostorih PD).

- za »B« člane 650,00 SIT (če jo bodo kupili v kiosku).

- za »C« člane 250,00 SIT (na obeh prodajnih mestih).

»C« člani so otroci in mladi planinci, do 18. leta starosti, oz. do 26. leta, če se šolajo (to dokažejo z indeksom).

Vsi člani (A, B in C) imajo poleg s Statutom PZS in Pravili PD Novo mesto določenih pravic in obveznosti, še naslednje ugodnosti:

- popuste v planinskih kočah, ki jih določa Pravilnik o upravljanju planinskih postojank in;

- nezgodno zavarovanje.

»A« člani pa bodo imeli še:

- 50 % višje zavarovalne vsote pri nezgodnem zavarovanju,

- 25 % popusta pri naročnini Planinskega vestnika,

- 50 % popusta pri enem

izvodu vsakoletnega stenskega koledarja PZS.

- 1 brezplačen izvod koledarja akcij PZS.

- zavarovani bodo za primer reševanja v evropskih gorah,

- imeli bodo brezplačne usluge Planinske krjižnice.

- dobili bodo bon za 200 SIT, ki ga bodo lahko vnovčili pri nakupu, katerekoli planinske edicije (vodnikov, kart, itd.).

Dva »A« člana v družini bosta lahko uveljavila kar 50 % popusta pri naročnini za Planinski vestnik (to je 1000 SIT).

V družinah, kjer bosta oba starša člana PD Novo mesto (vrsta članstva ni pomembna), imajo vsi otroci 50 % popusta pri članarini.

Vsi planinci starejši od 70 let imajo enoten popust 40 %, torej plačajo le 360,00 SIT za »B« članstvo.

Vse navedene cene veljajo v PD Novo mesto do 30. 3. 1993, po 1. 4. pa bodo, če bo potrebno, ponovno usklajene.

Vsi »A« člani bodo dobili novo planinsko izkaznico, za katero bodo potrebovali tudi sliko, ostali pa jo bodo lahko zamenjali v naslednjih 5 letih.

Marko Rems

IZLETI V LETU 93

- 20. februar - MIRNA GORA
- 21. marec - zimski pohod na POREZEN
- 24. april - KRIM
- 29. maj - GOLICA
- 19. junij - RADUHA
- 24. julij - KRNSKA JEZERA - KRN (2 dni)
- 27. avgust - KOKRŠKO SEDLO - SKUTA - KAMNIŠKO SEDLO (3 dni)
- 18. september - SV. TROJICA - SLAVNIK (2 dni)
- 16. oktober - IZLET V NEZNANO (2 dni)

Začela se je planinska sezona

Letošnjega občnega zbora planinske sekcije »PIONIR«, ki je bil v našem domu na Gorjancih, se je udeležilo kar 33 planincev. Veliki udeležbi je zagotovo botrovalo lepo zimsko, sončno in ne preveč hladno vreme ter želja posameznikov sodelovati pri oblikovanju programa izletov za leto 1993. Tura iz Gabrja do Gospodične in nazaj je bila ob nizki snežni odeji navdse prijetna.

Planinci smo ocenili, da je bila lanska sezona po realizaciji in

udeležbi na turah najuspešnejša do zdaj. Povprečno nas je bilo na vsakem izletu okoli 40. Bili smo na Poreznu, Kumu, Slivnici, Košuti, Razorju, Kriških podih, Triglavu, Sedmerih jezerih, po Pohorju, na Kalu in Mrzlici.

Na občnem zboru smo planinci sprejeli naslednji sklep:

»Poleg redne članarine PZS se uvede še lastna članarina sekcije »PIONIR« v višini:

- 400 SIT za odrasle,
- 200 SIT za otroke do 18. leta starosti.

Namen članarine: - popust na izletih za vse člane sekcije (PIONIR + zunanji), - pokrivanje razlike pri plačilu stroškov prevoza.

Članarino PZS in sekcije PIONIR lahko poravnate pri vodji sekcije Marku Remsu (PIONIR - »STANDARD« d.d., telefon: 21-712, 21-986).

Naša želja je, da se nam letos pridružijo na izletih tudi novi planinci, vsi, ki so po napornem delovnem tednu željni sprostitve ob lepotah gorske narave. Poskrbite za svoje zdravje.

Marko Rems

Stjepana Pintarića ni več

V sobotnem predvečerju, 20. marca, daleč od doma, je nenadoma ugasnilo življenje našega sodelavca Stjepana Pintarića.

Na povratku z dela, na poti do začasnega doma, v mislih na bližnji povratek domov, je njegovo življenje prekinila avtomobilska nesreča.

S Stjepanovim tihim in nepričakovanim odhodom smo izgubili njegovo vedrost, prijateljstvo in predvsem delovno sposobnost, ki jo je dokazal s svojim petnajstletnim, neprekinjenim delom v našem kolektivu.

V tem času je kot vodja gradbišča zgradil številne objekte kot so stanovanjski objekti v Veliki Gorici, Industrijski objekti Zavoda »ZMAJ«, TV pretvornik na Papuku, poslovni kompleks »Intertrade« v Zagrebu, Sanatorij Nebug in druge, na katere smo tudi danes ponosni.

Kot mlad inženir se je takoj po končanem šolanju zaposlil v Pionirju in v naši sredini ostal do svoje prezgodnje smrti. S svojim pristopom do dela, odnosom do sodelavcev in poslovnih partnerjev ter strokovnostjo se je izoblikoval v strokovnjaka, ki je vedno premagal težave, ki so pogosto izgledale nepremostljive. Kot vodilni delavec pa je vedno našel prave besede za svoje sodelavce.

Na delo v Rusijo je odšel brez ugovora, zavedajoč se, da Pionir potrebuje nova tržišča, in da svoji družini zagotovi boljši jutri. Neizprosna usoda je pobrala svoj davek in nam vzela prijatelja, družini sina, nenadomestljivega očeta in moža, nam pa pustila samo boleče spomine na nenadomestljivo izgubo.

Sodelavci iz delniške družbe GIP »PIONIR« ZAGREB

Število zaposlenih v GIP »PIONIR« Novo mesto na dan 28. 2. 1993

TEG. SLUŽBA, D.D.	DOMA	TUJINA		VSI
		RUSIJA	LATVIJA	
VODSTVO PODJETJA	14			14
TEHNIŠKA SLUŽBA	37			37
INŽENIRING	12			12
TEG PROJEKTIVNI BIRO	65			65
TEG GO NOVO MESTO	361	1		362
TEG GO LJUBLJANA	165	88	19	272
TEG GO KRŠKO	290	60		350
TEG TOGREL	96	6		102
TEG MEHANIZACIJE	167	17		184
TEG NIZKE GRADNJE	25			25
TEG METLIKA	34	4	2	40
INŽENIRING ZA OPREMO	5			5
MARKETING SLUŽBA	61	1		62
KADR. PRAVNA SLUŽBA	37			37
FIN. RAČUNOV. SLUŽBA	81			81
SL. ZA ORG. IN RAZV. POSL.	18			18
PODJETJE SKUPAJ:	1468	177	21	198
PIONIR - AVTOHIŠA d.d.	89			89
PIONIR - TOURS d.d.	6			6
PIONIR - MKO d.d.	143	11		154
PIONIR - MKI d.d.	251			251
PIONIR - KERAMIKA d.d.	51	5		56
PIONIR - LESNI IZDELKI d.d.	76			76
PIONIR - PIMEX d.d.	11			11
PIONIR - STANDARD d.d.	79			79
PIONIR - ZAGREB d.d.	127	3		130
DELNIŠKE DRUŽBE SKUPAJ:	833	19	19	852
VSI SKUPAJ:	2301	196	21	2518

Priloga: Anica Bučmel

Glasilo Pionir izdaja Gradbeno industrijsko podjetje Pionir. Izhaja 4-krat letno v nakladi 3200 izvodov. Naslov uredništva: Novo mesto, Kettejev drevored 37, tel.: (068) 21-826, 25-702

- Glavni urednik: mag. Jani Gabrijelčič
- Odgovorna urednica: Irena Vide
- Realizacija in tehnična ureditev: Stane Galič
- Grafična priprava in tisk: Tiskarna Novo mesto

NAGRAJENCI NOVOLETNE KRIZANKE

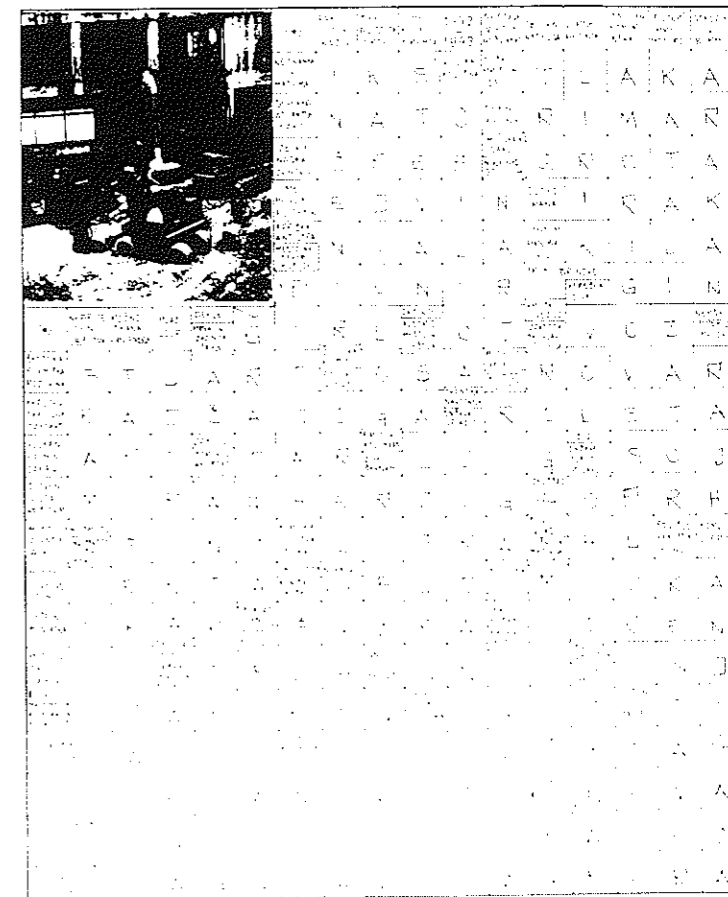
V zadnji številki našega glasila smo objavili NAGRADNO KRIZANKO. Na uredništvo glasila smo dobili 87 rešenih križank, od katerih je bilo le 8 pravih. Med pravih rešitvami, smo izžrebali tri nagrade:

1. nagrada 2.000 SIT
JAN PLUT, Kvedrova 17, LJUBLJANA
2. nagrada 1.500 SIT
ROK HROVAT, Projektivni biro GIP PIONIR, NOVO MESTO
3. nagrada 1.000 SIT
DANA MALNARIČ, Računovodstvo GIP PIONIR, NOVO MESTO

Vsem izžrebancem iskreno čestitamo. Nagrade lahko dvignete v oddelku Tržnih komunikacij GIP PIONIR v Novem mestu.

Uredništvo

REŠITEV:

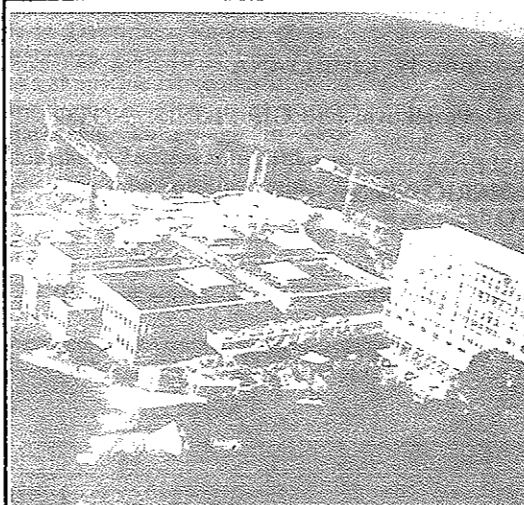
Imena nagrajencev na žrebanju nagradne križanke so bila v rokah Irene Pugej iz tržnih komunikacij.

NAGRADNA KRIŽA

69(497.12 N. mes)

P10

II 5309/1993

				MESTO V STARI GRČIJI (LAKEDAIMON)	JEZERO Z RIBAMI	ZASUK OBRAT	MESTO V KOREJI	UDELEŽENEC SEJMA	JEZERO V SEVERNI ITALIJI	DIJETER THOMA	IME ZAGREBSKIGRALCA BASHIC-a	SILEN VIHAR
				GROBO MLETO ŽITO				ŽELEZO ZA FARKIRANJE LADJE				
LOČILO NA KONCU STAVKA NIKOLAJ ČERKASOV				DERIVAT ALKOHOLA POKOPALISČE V Ljubljani					LADKO KOROŠEC BRINETKA			
NAZIV MESTO V UKRAJINI								ŠAHIST TIMMAN ZBIRALKA				
VDANOST V USODO PRI MUSLIMANIH	VRSTA PLESA (ALEMAN DA)	FOTO - GRAFIJA	VZPENJAVKA MARTIN			IME SLOVENSKE PESNICE MUSER				POLJE - DELSKI STROJ	MESTO V SAN FRANCISCO (ZDA)	
NASELJE SV. NAD REKO (HR)				VRSTA APNENCA IKRAVEC	ŽIVAL, KI IMA MLADIČE							
DRŽAVA V ZDA (CHICAGO)								ŠAHIST IVKOV IGRALKA (NADJA)				
NALEZILVA BOLEZEN GOVEDI								MOČAN ČLOVEK				
OVČJE. KOZJE OGLAŠANJE				TRAVNIŠKA RASTLINA TURŠKI DVOREC				ALEKSANDER NATRIJ				
EMANUELA			OKENSKO KRILO MESTO OB ŽENEYSK.I							RASTISLAVA NAPRAVA ZA MERJEN ZRAČNEGA TLAKA		
KEMIJSKI ZNAK ZA TANTAL		BEETHOV. SIMFONJA RUS. MESTO POD UKRALOM						DEL STANOVANJA POJAV NA VODI				
ZAČETNICA (ŽENSKA OSEBA)						JANEZ VALVASOR						
ANTON DERMOTA						NEMŠKA REKA (MAINA)						
JADRANSKO MORJE				ORGANIZIRANO DELOVANJE	DESNI PRITOK SENE (MARNE)						PRITOK REKE TIBERE V ITALIJI	PRISTAN. MESTO V IRAKU
IME LETOS UMRLE PESNICE MAKSIMOVIČ	PESNICA (MAJDA)					ALOJA BREZPR. LJUBSTVO				BREZBARVEN, VNETLJIV PLIN	ZAČETEK ABECEDÉ PRITOK OBA (SZ)	
OZNAČBA	MLADIČ GOVEDA					TEKOČINA V ŽILAH ROKOMETAS (MOMIR)		VELIKAN DIREKTOR PETERLIN				
ZVEZA TABORNIKOV		IZDELOVALEC KRUHA	UDARJANJE Z NOGO SLADKORNI							PERUNIKA (ROŽA) IVO POGORELIC		
KEMIČNI ELEMENT (NP)							ZORAVNIK ZA UŠESNE BOLEZNI					
PREOBČUTLJIVOST							MAJHEN ZNESEK DENARJA					
PIŠKOT				HRVATSKA IN NAŠA ČRKA		PIDNIR	KEMIJSKI ZNAK ZA ERBIJ		3, 14-159.	ŠOLSKI EKONOMAT		SESTAVA: VIKTOR HOČEVAR

Rešitve križank pošljite do 10. maja 1993 na uredništvo glasila PIONIR. Izmed pravih rešitev, bomo izžrebali 3 nagrade in sicer: prvi nagradjeni bo prejel 3.000 tolarjev, drugi 2.000 tolarjev in tretji 1.000 tolarjev. Vsem reševalcem želimo veliko sreče.